

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

Pregunta

Detrás d' aquesta abassada,
¿no hi haurà una punyada?

LA SEMANA
M ALS vents corren pel voluminós rey de Portugal, ab tan poch respecte tractat pel gran poeta Guerra Junqueiro.

L'home, empenyat en sostenir la dictadura de'n Joan Franco, no veu ó no vol veure las arbitrariedades que aquest, valgut del poder que las circunstancias han posat en las sevas mans, comet en tots els terrenos, y entre tant en el camp monàrquic las desercions se multipliquen en tal número, que no sembla gayre lluny el dia en que'l rey y en Franco, cordialment abraçats, podran exclamar:

—¡Al fi sols!

Tots els vells amichs de las institucions, adhuc els més incondicionals, abandonan á don Carlos. Cada dia's reben en las filas republicanas noves adhesions, algunas d'ellas de verdadera importancia. El vent de la oposició bufa á Portugal ab forsa atterradora. Las reuniones secretas, á pesar de las midas presas pel dictador pera impedir las, se repeteixen ab frecuencia alarmant.

Passa indubtablement per damunt de Portugal una nuvolada de renovació y de violencia. Pero... ¿arribaran aquests núvols á condensarse, pera descarregar tot lo que dintre d'ells hi ha amagat y que en realitat encare no se sab ben bé qué es?

Aquest es el problema. Las oposicions, lamentablement fraccionadas, son moltas. N'hi ha casi tantas com personatges d'una mica de viso. Tantas figuras politicas, tants partits.

El rey, que sab pintar, y sab escriure y sab llegir, ¿no sabrà també quelcom de'n Maquiavelo?

Potser, més que ab altra cosa, confia ell ab aixó *Divide et impera*.

Continúa en el nostre Congrés l'examen dels pressupostos.

Dimecres, intervenint en la discussió del de Foment, va enraonar per primer cop el diputat republicà Dr. Calzada, arribat fa pochos dias de l'Argentina, ahont habitualment resideix.

S'ocupá ab molta eloquencia del problema de la emigració, que pochos com ell coneixen, y senyalá ab sobria paraula els camins que al Govern li convé seguir pera estroncar aquesta dolorosa sangria que anys há té oberta la pobla Espanya y que avuy, ben lluny de reduhirse, sembla haverse engrandit.

També prengué part en el debat el Sr. Villanueva, qui per cert deixá anar unas quantas veritats grosses com el puny. «Si el Govern,—va venir á dir,—no presta més atenció al foment de l'Agricultura y á altres problemas de vital interés, sempre plantejats pero may resoltos, el Banch seguirá obtenint espléndidas ganancias, que li permeterán tenir ben altas las acciones, y'l cupó's cobrarà ab regularitat; pero arribará un dia en que'ls que no tenen més patrimoni que'l treball y la miseria abominin de la patria y vagin á altres terras á guanyarse'l pá.»

Naturalment, el Govern, ab amable rialleta, va contestarli que bueno y que ja procuraria que aixó que'l senyor Villanueva tem no succehís.

Y aixís, per aquests plácids viaranyes, va caminant la inútil discussió dels pressupostos.

A última hora s'assegura que la reunió d'uns quants sargentos de Madrit, no va ser motivada, com en un principi va dirse, pera tractar de la mala situació en que's troba el seu periódich, sino per un objecte que té bastanta semblansa ab un *chantage*.

Sigui com sigui, repetim lo que dihém en altre lloch d'aquest número: total, res.

PIF-PAF

L' ermità y l' emigrant

Senyor López: M' ha agafat tan sòptat lo compromís d' enviarli alguna cosa per LA CAMPANA, que no tinc temps d' escriure un article original; es a dir original, jo no garanteixo pas que ho fos, encare que me l' tregués tot sencer del cap... un article, vaja, fet exprés. Ab això, he pensat que potser me n' sortiria, per una vegada, oferint-li una còpia de la carta que vaig escriure d'as en-deres al meu nebot Joseph Maria qu' està emigrat a Corrientes (República Argentina). Vosté veurà si pot anar; y si va, ja m' dirà qu' ls ha semblat als amichs, qu' ai xis s' ha d' anomenar als milers de ciutadans lligats per la comunió espiritual refermada a las planas del periódich una senmana darrera l' altra, per tants anys seguits de propaganda democrática.

Disposi etc.

M. P.

Nadal s' acosta y ja m' sembla que t' veig obrint aqueixa carta en mànegas de camisa y esbufegant de calor. Potser si t' haguessis quedat per aquí també hi aniries en mànegas de camisa, pero pelante de fret. Y la dona, qu' al costat teu s' està atragada plomant el gall, se n' hauria anat a l' iglesia pera veure si li baixava del cel lo pá que la terra li negava. Y t' asseguro que la nostra terra, las nostras terras espanyolas de pan llevar els amagan cada vegada més fondos els pans. Tú m' diràs que, sent aixís, ja sabs ahont van las donas. Justa! ¿Qui sab? Potser no s' hi ficarian tant a las iglesias si tinguessin ben plé l' cércol del pá. Y potser els cristians que s' ho diuhen, perque ningú n' dupti, se desenten- nen de fer menjar als pobres per això; perque no 'ls fugin. Figúrat que s' quedessin sense pobres. ¿Quina desolació tan tremenda! ¿Cóm farien caritats?

Ja podedu per això descansar tranquils, que de pobres no 'ns en faltan ni 'ns enfaltaran, gracias a Den. Els treballadors cobran ab pessetas quan co- bran, y pagan ab franchs quan poden. Lo que signi- fica que treballant y tot no menjan lo que 'ls fa fal- ta. A Barcelona, ja Barcelona! s' ha fet l' estadística del jornal y del pressupost de la familia obrera; res- ulta probada matemáticamente la fam del poble. ¿Qué será la fam del pagés, del andalús, del castellá, del leonés, llansats de la terra, encauats com a bes- tias ó ajupits a las foscas dins de la barraca esquer- dada que qualsevol día s' emportarà la rierada, com se va emportar la dels avis y la dels rebesavis fa cinchcents anys! Els que hi podrien fer alguna cosa diuhen *¿qué hi farém?* (aquell *¿qué le hemos de ha- cer?* de n' Cánovas) y endavant. Sempre queda l' consol de las caritats als *damnificados*. ¿Qui no s' enterneix al veure una hermosíssima dama qu' es tira l' bras ab gestic exquísit y fa ofrena d' un bitllet de banch, gentilmente agafat ab dos ditets de fada, a una dona ensopida per la desgracia irreparable, qui no s' pot treure una paraula de la boca?

Els que no s' han quedat del tot aclaparats, emi- gran com tú. Ara s' han emprés els governants la cura d' aqueix mal de l' emigració. Sembla que s' ha trobat un sistema, l' únich sistema d' estroncarla. Es tan senzill, que no més ho podria endevinar un geni: ni a tú ni a mí se 'ns haguera acudit may. Per estroncar l' emigració la mateixa paraula ho diu, no hi ha més qu' estroncarla. Fer tan difícil la fugida dels emigrants que s' hagin de quedar per forza. ¿Eh? ¿Qué me n' dius? Vé a ser com si per curar una llaga purulenta hi posessim damunt quatre gruixos de tela de Billroth. Apreta, lliga y ja està. ¡Vés si rajará may més!

Es clar que la comparansa no es justa més que per la manera d' operar; que l' Espanya no 's debi- lita pel pus d' un tumor fácil d' extirpar. Massa que n' hem parlat de cassos com el teu; dels obrers més destres que fugiu, dels minyons més forts que de- serten. No; l' Espanya s' dessangra. Son las entra- nyas que s' escolan. Mecánichs com tú, una colla d' obrers que s' haurien lluitat al taller més modern d' Inglaterra ó dels Estats Units, ja casi no 'ns en que- dan. La flor dels paletas, que poden ensenyar per tot arreu a muntar una casa sense bastidas, s' està acabant. ¿Qué le hemos de hacer?... Son cegos. No, ce- gos, no; es que no ho volen veure. Y 's distreuen fent com si no succeís lo que succeheix; y 's gastan l' últim paper de plata extret de la calaixera de la mare ab una disfressa llampana de zarsuela. Ells diuhen qu' han d' anar ben vestits perque 'ns don- guin possessió del patrimoni que 'ns va deixar do- nya Isabel la Católica.

Ja van fer la llegida del testament devant de las grans potencias, que desseguida 'ns regonegueren el nostre dret. El compromís es solemne. Es ja qüestió d' honor conquistar aquell patrimoni que las grans potencias, las magnánimas potencias, ens donan de franch. Y com que l' hisenda está secuestrada per gent feréstega, res, quatre salvatges que volen donar a entendre que allò es seu, hem de tirar endavant y comprar armas. Si la calaixera de la mare es buyda, ¡aixó ray!, li treurém el matalàs del llit. ¡Y apa, mi- nyóns, a matar moros!

¡Pobres de nosaltres, Joseph Maria! Ja sé que te n' recordas, ja sé que us en recordeu de la patria—ex- patriat vol dir patriota.—Quan ne parlem, aqueixos dias sagrats del any nou,—festa de l' esperança d' ensa que 'ls homes s' adonaren de que l' hivern está prenyat del estiu—quan ne parlem, feuvos càr- rech de la gran necessitat nostra. Penseu en tornar y porteunos grapat d' aquell blat que fa la terra del or a la vora del Riu de la Plata; porteunos mes- tres pels nostres fills, fortit y tolerancia per las nostras donas; porteunos diners que no siguin bruts d' usura y de sanc; crèdit pels que no més son treballadors y honrats, bestiar pels nostres prats, maquinaria per las nostras minas, carrils pels recóns inexplorats de la vella península! ¡Torreunos l' ener- gia que us vareu emportar, y tots alhora enterrarem als nostres morts!

D' aquí dalt, solitari, veig el camp de Tarragona assolat, y m' sembla que l' sento jemegar. L' Es- panya civil sortí d' aquell pilotet de fanch sech, ficat a la blavor del mar, que fou la ilustre Tarraco. Da- vant meu s' obra la portalada rodona de Sant Mi- guel. Del convent agustinia no n' quedan més que trossos de murallas y brassos trencats d' arcadas. Dels altars se veu el cel. Tot está enrunat. ¿No t' sembla que ja es hora de pujar un' obra, la nostra,

perque al menos deixem alguna cosa per tirar a terra?... Adeu, Joseph Maria; salut y alegría; (m' agrada que m' hagi sortit en vers.) Una abraçada, etc.

Magí Pons

Vilanoveta d' Escornalbou.

Parlem-ne

INS avui, semblava que ls partits d' avantguarda, d' esquerra, pro- gressistes, eren els encarregats d' iniciar l' evolució de les coses públiques en sentit de la lliber- tat, adaptant-les cada dia més a l' educació, gradualment més perfecta, del poble. Però a Es- panya, desde l' implantació del jurat i del sufragi universal, ni una reforma verita- blement progressiva ha vingut a traduir un estat de major capacitat popular. Tal volta perque l' educació general del país no ha evolucionat, com deuria, en sen- tit d' una més plena conciencia, d' una més intensa apti- tud de sobira. O tal volta perque l' influencia de la monarquia ha anat iniciant, ben a l' inversa, una retro- gradació, una ascendent usurpació anticonstitucional de les prerrogatives sobiranes del poble.

La qüestió colonial és el darrer gran moment en qu' el valor de les forces liberals havia de revelar-se. I—recordi's—sols el Sr. Maura, de l' extrema dreta liberal, futur capítol dels conservadors, s' atreví a preparar l' autonomia cubana...

Després de la gran crisi espanyola, l' ausencia com- pleta de tot ideal, de tot aspiració, per la desesquerra dinástiques i fins diré per la desesquerra republicanes, produí l' descridit absolut del nostre liberalisme. Tot un sistema nou de principis revolucionaris, el món del socialisme, venia a topar amb l' individualisme envelli- dit de les escoles liberals, inepes per fondre's amb ell. El liberalisme espanyol participà de la crisi universal del liberalisme abans de que l' etapa liberal hagués arrelat en el nostre país. I desde aleshores per- llaren fins les conquestes més valioses de la llibertat espanyola.

Mentres, per un vent, els conservadors trobaven, amb en Maura, un temperament de polític, un home capaç, al menys, de compensar amb la seva força personal la pobresa d' esperit dels seus partidaris, els liberals veien agotar-se ls rapidament tots els prestigis, sense reno- var-los; i com a darrera vergonya, la paternitat infan- tiosa de la llei de jurisdiccions els incapacitava per sempre.

L' hegemonia d' en Maura sobre tota la política espa- nyola fou desde aleshores absoluta. Cal dir que això seguia la tradició dinástica, ja que en Cánovas fou un governant de qui podria dir-se que governava de fet en totes les situacions, fins en la conservadora.—En Maura, doncs, governà, de fet, sobre Espanya desde l' moment que se li abandonava fins l' iniciativa liberal que semblava reservada als demés. I la llibertat (és dir l' única llibertat encara possible a Espanya) va fer-se conservadora.

Era natural que aquesta supremacia se traduis- se en la realitat de la marxa política. El partit conservador no podia esmersar l' activitat seva en conservar, el consolidar, en fer arrelar, ja que les situacions ante- riors res li donaven per tal fi. Aleshores, per una be- comprensible inversió de termes, el partit conservador usurpà la tasca d' iniciativa, de reforma, de... revolució desde dalt. He dit usurpà, i me'n desdic; perque no hi ha usurpació allà ont hi ha cessió de drets i de fun- cions, amb ben benefici del qui cedeix!

Desde llavors, per una sutil i maquiavèlica evolució, començà una obliqua hostilitat contra totes les implan- tacions democràtiques del liberalisme retut. Podria anar-se exposant, per manera sinòptica, la contraposi- ció de termes amb la qual s' anava desarmant al poble. Vegi's, en resum:

A cada un dels tres poders, legislatiu, executiu i judicial, correspon una funció popular de veritable paternitat, és dir, una funció que crea i origina i fa present sempre l' intervenció del poble en les funcions delegades que exerceixen la Cambra, el Govern central, els Tribunals de justicia. Aquestes tres funcions popu- lars són, respectivament, el sufragi universal, la ciutat, el jurat. El sufragi atribueix a la potencia del poble (democràcia) la creació de la llei, la traducció del dret en llei. La ciutat (ja que encara no la nació confede- rada) atribueix al poble l' organització immediata de cada agrupament polític; i com, en fi, la política és l' art de la ciutat, per això l' municipi ideal realitza la funció executiva en les fonts mateixes de tot poder. El jurat, en fi, atribueix al poble la pristina aplicació del judici per que després vingui la llei a sancio- nar-lo, la llei creada també per delegació del poble.

Doncs bé: contra cada una d' aquestes intervencions populars, una agressió s' ha exercida. Veiam. Ahi- mateix, pot dir-se, la llei de jurisdiccions arrebatava al jurat la coneixença dels delictes contra la patria i l' exercit (prescindint de que s' entenien per tals delictes expansions ben lícites de l' opinió); després un real decret susteria encara a la justicia popular les causes per delictes anarquistes; en els quals, més que enlloc, és natural l' intervenció del poble, per la naturalesa plenament política de tals delictes. I ara, en fi, el pro- gecte de llei d' administració local arrenca a la demo- cràcia l' elecció de les Diputacions provincials, la d' una meitat dels regidors, l' intervenció continua, ventila- dora, salutífera, en les deliberacions edilícies i el nome- nament del primer magistrat municipal, l' arcaide, pel vot dels regidors directament elegits pel poble.

Jo no vull repetir-me. En una altra publicació, he anat jo explicant, en forma de ponència, els perills que jo veig en aquests tres punts fatals del projecte: I. Comissió municipal permanent.—II. Representació corporativa en els Ajuntaments.—III. Elecció de les Diputacions provincials pels vots de tots els regidors de la provincia.—En resum, el punt primer és la mort de la Comuna actual com a gran sala pública on bat el cor de tots els ciutadans, on se condensa l' ema- nació de l' esperit de tots els conceixos, on troba eco l' ressó de les públiques voluntats.—El punt segon és l' institució d' una cambra necessàriament conservativa com a remora de les fortes delegacions individuals, per a mi les úniques sobiranes.—El punt tercer és l' in- vasió vencedora de les pagesies incultes i retardataries

sobre les ciutats, o, mellor, sobre la Ciutat, base i coro- nació, a un temps, de tota Política, que en ella té la seva excusa d' existència, el seu fi i el seu sentit eti- mológic. Observeu que mentres les agrupacions socials i polítiques més extenses, la provincia, la regió, la nació, l' Estat, la confederació, no's fonamenten en una relació natural lligada d' una manera íntima, continua, persistent, renovada cada dia am la condició humana, el municipi està consagrat a satisfer les necessitats de la vida social més restringida i concreta, la de tots els dies, i a franquejar les relacions públiques entre ls individus units per la convivència i participants en uns mateixos interessos immediats.

I què diré de l' elecció dels arcaides per real orde? Vet aquí l' inversió més completa dels termes polítics elementals. ¿Com pot el municipi esser una força considerable i útil, un poder de compensació, equilibri o contrapes en la ponderació d' energies d' on neix tota política liberal, si l' Ajuntament no té l' dret d' elegir la persona que ha de dirigir les seves funcions; encaminar i ordenar els seus debats, executar i fer efectives les seves disposicions?—Oh!, se diu: és precis qu' el Govern tingui un delegat, un gelós de les prerrogatives centrals, en l' administració edilícia.—Com s' enten? Un delegat? Però no és, ben al contrari, el Govern precisa- ment una delegació o representació executiva del poble? ¿Com podria, doncs, en bona constitució, tenir un delegat en l' organisme més íntimament popular de tots? ¿Com podria tenir un delegat en els organismes qu' el deleguen a ell per que funcioni i als quals deu la vida?—Ademés, ¿què són els governadors de provincia? ¿No són el lligam entre una suma definida de municipis i la suma total del país? ¿No són exclusivament delegats locals del poder central? ¿No són, per dret propi, presidents de les corporacions municipals? Es, doncs, absurd i caciçista voler accentuar encara en els arcaides, fent-la exclusiva, aqueixa condició de delegats governatius que fins ara han hagut de simul- tanejar, paradòicament, am la delegació de la ciutat, acumulant les delegacions de dues entitats sovint hos- tiles i enemigues: una delegació dels administrats i una dels administradors... Impossibile!—Així, doncs, la casa de l' Ajuntament no podrà ja, de fet, ostentar l' honorifi- cant denominació: *Hostal de la Vila, alberc i palau del poble, vera Casa del Poble, ont el poble és, etimològica- ment, el dominus, l' amo, el dominador, el rei de la casa*.—No s' oblidí que, segons la nova llei, els arcaides podran, a voluntat, permetre o no l' assistència del públic a les sessions.

Vui insistir ara sobre una observació meua ja rema- cada en un altre article. De les mancomunitats entre provincies i entre municipis, en Maura ha volgut induir la possibilitat de formar aqueix organisme nacional català al qual pugui després otorgar-se l' autonomia. Hi ha aquí un delicat florentinisme... Però no. Una agrupació nacional no és un conjunt de provincies ni de municipis, sinó d' homes, de ciutadans, units i solidaris en una sola voluntat i en un mateix imperi. La pro- vincia donant origen a la nacionalitat? Absurda inver- sió de les coses! Si precisament la provincia és orga- nisme artificial imposat desde l' centre per contrarrestar i destruir, per rivalitat, els organismes naturals i na- cionals! I, per altra part, el municipi donant origen a la nació? Si precisament el municipi, contrapes natu- ral de la nació, és el poder rival d' ella, i el municipa- lisme l' enemic natural de tot nacionalisme! No, no. En Maura acudeix avui a les entitats provincials i muni- cipals; que té bé dins la mà, per a oposar-se a l' embran- zida de Catalunya, que veu indomable. Un exemple més d' aquella política hàbil d' estatista, que aixeca una classe social contra una altra, un poder contra un altre poder, com la burguesia contra la noblesa, el concell i el burg contra l' castell, l' exercit permanent contra la ban- dèria i la mesnada!

I és precis consignar que l' atac al sufragi universal ve després que pel sufragi universal Catalunya ha aixecat més alta que mai la seva veu colectiva expre- sada en la Solidaritat; i l' atac al municipi ve després que la Ciutat catalana ha fet sentir més forta que mai la peremptoria exigència de ses reivindicacions.—Tal- com ahir l' atac al jurat i la llei de jurisdiccions venien després qu' el jurat català, justíssimament, havia refu- sat condemnar delictes poc clars o manifestacions que no tenen es de delictuosos.—Contra Catalunya en pri- mer lloc l' adreassa, doncs, l' actual obra de regressió. I per què? Perque Catalunya és l' única part d' Es- panya plenament capacitada per que l' exercici de la democràcia no sia una mera aparència; un manubrè a la disposició dels eters oligarques. Tot seguit que hi ha hagut u poble, el poble català, amb aptitud de fer efectiva la seva sobirania, se li vol llevar per graus els medis d' exercir-la. Tinguem-ho ben present...

Jo voldria que aquest article arribés de ple a l' intel- ligència dels lectors de LA CAMPANA, aqueix poble que tat venero i estimo i per al qual he procurat fugir de ta adherència metafòrica d' estil, de tota figura posta, per la major comprensibilitat i niti- desat. Ho hare conseguit?

Gabriel Alomar

' ha separat, voluntariament, de la redacció de LA CAMPANA, en la qual, desde la fundació del senmanari havia ocupat el primer lloch, nostre estimat amic el reputat escriptor don Joseph Roca y Roca.

Fácilment comprendran nos- tres lectors quant sentim la resolució prespel notable periodista, mestre entre ls mestres, capany carinyosíssim y amich leal y desinteressat.

Es inútil dirue la separació del Sr. Roca y Roca no afliuxa en knés mínim els llassos que ab aque- ta redacció l' teixen, y que sempre recordarem ab gust els llarchins que al costat seu hem treballat y ab ell hem capartit penas y glorias.

Eriuhén de Marruecos quea Abd el-Azís té ganas

de ferse obehir de ferm. Azís, home, azís m' agrada.

Dimars El Imparcial, de Madrid, va llevarse de mal humor. Y per veure si se l' treya de sobre, ¿quina te me n' fá?

Agafa la trompeta patriótica y 's posa a tocar un d' aqueix ayres alarmistas que tant gust semblan donar als seus bonatxons lectors.

¡Els horrors que l' dimars varen sortir d' aquella boca rotativa!...

Que Catalunya está sobre un balcón; que aquí s' imprimeixen postals separatistas, fent veure que procedeixen de París; que las autoritats, menos vivas que l' diari madrileny, badan de lamentable manera y no imposan el degut correctiu als autors de se- blants desaguisados... En fi, una pila de cosas totas igualmente tremendas... pero que aquí no las sab- ningú y que probablemente sóls existeixen en la ima- ginació del pobre Imparcial.

¿Per qué las fá el diari de n' Gasset aquestas cam- panyas, semi-odiosas, semi-ridículas?

Per mí no hi ha més que una causa: els celos. Ell veu que l' seu company de trust, resident entre nosaltres, té l' habilitat de descubrir de tant en tant una branca de bruch ó algun altre infundi de pares- cut género, y deu dirse:

—¿Per qué jo no haig de descubrir també alguna coseta llamativa y d' efecte?

Y... aquí tenen vostés explicada la bola de las pos- tals separatistas.

—Sols a parlar de la Sede els senadors se dedican.

—Diguéu que, aviat, el Senat semblará una sederia...

Un comissari de policia de Madrid volia imposar l' altre dia 500 pessetas de multa a un jove, per ha- ver anat a missa ab la seva promesa a disgust dels pares d' aquesta.

¡Cinchentas missas de penyora pel pecat de oirne una! Si aquest comissari fós capellá si que las faria pagar caras!

Ab pochos funcionarios com aquest, s' han acabat las missas... y els oyentes.

Sense gens de sorpresa lleigeixo en un diari del diumenge:

«En la lista de los nuevos socios de la Cámara oficial de la Propiedad de Madrid, que publica el último número del Boletín de la Asociación de Propietarios, figura don Alejandro Lerroux y García como propietario de la casa número 1 de la calle de Rafael Calvo, de esta corte.»

¿Qué dirán ara, davant de tan grata noticia, els admiradors de don Alejandro?

¿Qui sab!...

Seria graciós que algun d' ells, may fos sino per veure quina cara hi fa, li llegís un tros d' un famós discurs seu, aquell discurs pronunciat al Congrés anys enrera y en el qual el Sr. Lerroux deya aque- stas paraulas:

«...Hace mucho tiempo que se dice y se sostiene que la propiedad privada, la propiedad individual es un robo...»

—Don Alejandro—li podria preguntar—la casa que vosté posseeix avuy a Madrid, ¿es propietat privada, individual ó qué?

¿Qué contestaria l' interessat davant d' aquesta indirecta?

De segur que deuria respondre:

—Es... lo que me da la gana. Y diria la veritat.

—Diuhén que als Estats Units

una mina hi ha explotat y han mort uns cinchcents obrers.

—Quin cas més horripilant!...

¿Y aixó ha quedat aixís?

—No; diuhen que 'ls han enterrat.

Atenció, que aixó és interessant.

La escena passa a Madrid y 'ns ha sigut transmesa per telégrafo:

«Se han reunido los jefes y oficiales del arma de caballería para oír a los dos comisionados para la resolución del asunto de las gratificaciones.»

«Los gestores han expuesto que habían visitado a los diputados más significados, entre ellos algunos solidarios, haciendo constar que éstos se habían puesto a disposición de los comisionados, pues creían justas sus peticiones...»

«Este punto trajo a la reunión el tema de la Soli- daridad, para cuyo núcleo no mostraron los presen- tes ninguna animosidad, antes al contrario, parece que se dijo que, en el fondo, entre el movimiento solidario y el Ejército no existe incompatibilidad alguna y que si superficialmente había ésta apare- cido en algunas ocasiones, era debido a la intempe- rancia de la Prensa militar. Con este criterio, y son muchos, los militares reunidos han acordado diri- girse al ministro de la Guerra, pidiéndole que no permita ostentar el título de periódico militar los que realmente no tengan esta representación.»

Ab verdadera satisfacció reproduhim aquestas lí- neas, dintre de las quals hi palpaten una pila de ve- ritats que tots hem de tenir interés en que surin y resplandeixin.

Ha mort el rey de Suecia, Oscar II. Sembla qu' era un senyor extraordinariament ins- truhit y, apart de la seva condició de rey, molt bona persona.

Pujá al trono reynant en dugas nacions—Suecia y Noruega—y ha baixat a la tomba ostentant no més la corona de una.

¿Qué hi farém!... Tant hi va el rey com el papa, com el qui rumbeja una sola corona, com el qui n' lluheix tres dotzenas.

La gran nivelladora té aixó de bo: no gasta cum- pliments.

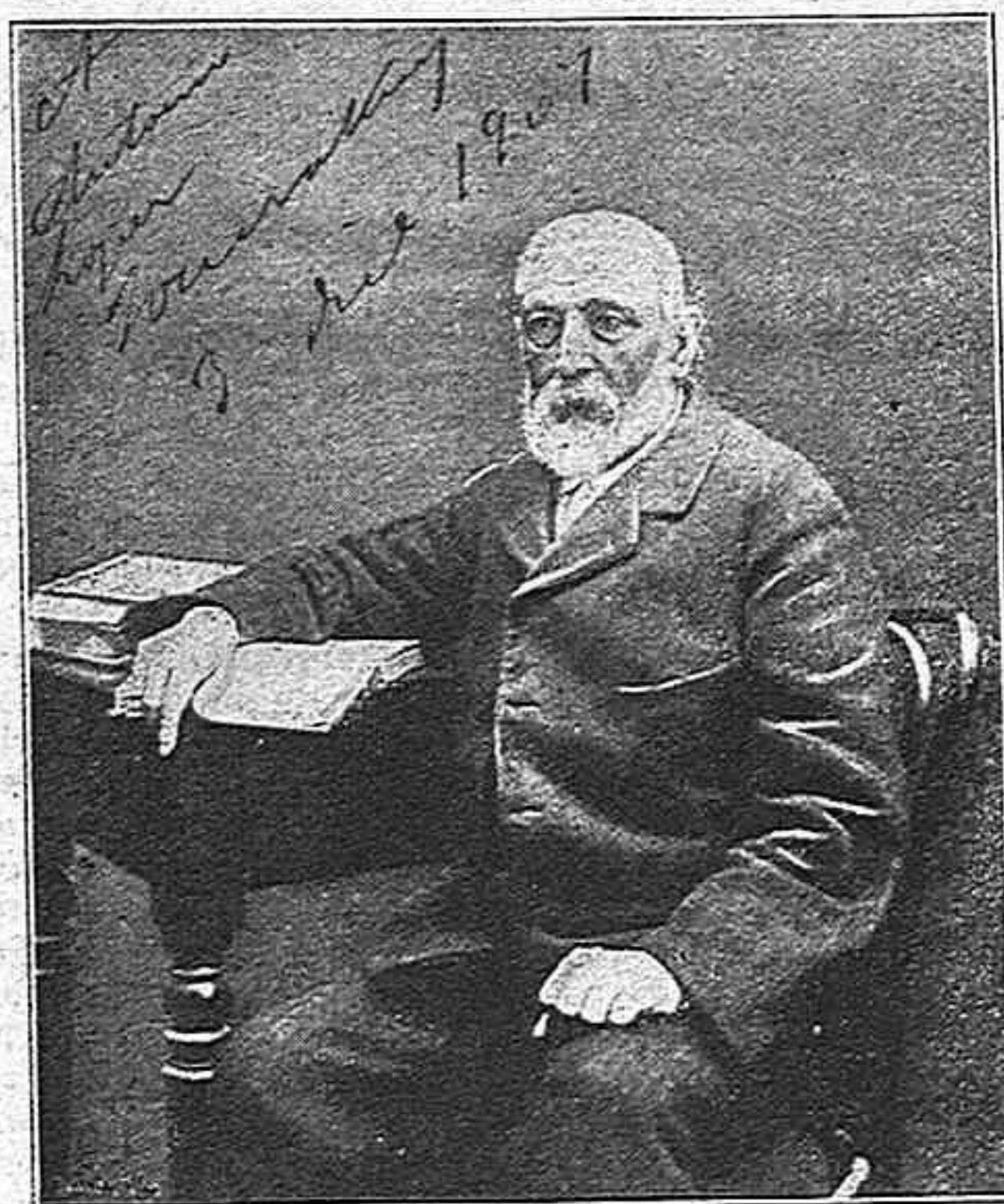

SALT, 10 de desembre

En aquest poble, tenim una administració molt bona. Se juga, sense que ningú ho privi, a tots els jocs privats, tals com el burro, el canari, el billar, etc. No se celebren gaire sessions de primera convocatoria, no perquè no hi hagi assumptes per tractar, sinó perquè els nostres regidors tenen altres feynas y poch els importa que la administració vagi bé o malament.

Perquè se vegi de quin modo ho fan els regidors, posaré un exemple: les sessions de segona convocatoria se celebren els diumenges. Obra la sessió el secretari, perquè aquí, tot ho fa ell, explica els assumptes, etc., y al cap de poca estona, comença algun concejal a dir qu'ell té gana, l'altre contesta que l'altre té fred, l'altre que menjarà cols y fasols, ab all y oli, etc., etc. Tot una comedia.

Y l'únic concejal republicà solidari que hi havia, també s'en hi ha empassat y ara es de l'olla. Y mentrestant hi ha moltes famílies que no poden anar a comprar lo que necessiten, perquè tot lo que guanyan va al joch.

JOSEPH NAKENS

Ultim retrato del gran periodista, fet a la Presó Celular de Madrid.

El Centro Republicà, d'Irún, ha tingut la felis idea de obrir a favor del il·lustre Nakens—que a pesar de la «bona voluntat» y de las promesas de'n Maura continúa pres—una subscripció popular, senyalant com a quota única la quantitat de 10 cèntims.

«No tindrà—diu el Centro Republicà d'Irún—500.000 admiradors en Espanya? ¿Qué persona de sentimientos altruistas se negará a dar diez céntimos para un fin tan noble?»

La subscripció s'obria a cap pera ajudar al gran escriptor quan surti de la presó—qu'esperem y desitjem sigui ben aviat—donchs, tenint en compte la seva edat avansada y lo que'l cautiveri ha d'haver amenguat las sevas energias, es de tèmper que li faltin las forses pera continuar la dura lluita per la existencia que tan bravament havia sostingut fins ara.

Pera no ofendre la susceptibilitat del insigne pres, la subscripció s'obra a nom de la seva filla.

«Quinients mil donantes a diez céntimos—diu la entitat iniciadora del pensament—serán cincuenta mil pesetas, las que constituirán un modesto dote que asegurará el porvenir de la hija...» Y qui diu el de la filla, diu el del pare.

La idea es hermosa y mereix ser secundada per tothom.

LA CAMPANA DE GRACIA obra, donchs, desde aquest moment una Suscripció a favor de la filla de D. Joseph Nakens.

QUOTA ÚNICA: 10 céntims

S'admeten donatius en aquesta Administració, Rambla del Mitj, 20, Llibreria Espanyola.

La Solidaritat ¿no es una cosa pel estil?

Recomanem als nostres lectors que's fixin en el següent article que ns acaba d'enviar nostre bon amic el notable sociòlech Sr. Morato.

Ejemplo y lección

HA en la provincia de Salamanca una villa rica—sólida y positivamente rica—no sólo por el desarrollo de su agricultura, sino por poseer una floreciente industria del curtido de pieles y, como natural derivada, la construcción de petos, polainas y zapatos charros.

En poder de profesionales la administración del haber común, de nada servía que entraran en las arcas municipales arroyos de plata; el pueblo no conocía, ó poco menos, ni aun los más rudimentarios bienes de la urbanización.

Tan mala era la administración, que quizá la villa figure en la Estadística municipal entre los pueblos incápaces de regirse por sí solos medianamente.

Pero un día, en vísperas de elecciones municipales—hará de esto ocho años—hartos ya de soportar tan mísero y bochornoso estado de cosas, unos cuantos hombres de buena voluntad, abanderados unos en distintos partidos, neutrales otros, resolvieron llevar al Concejo á aquellos ciudadanos que ellos estimasen dotados de las condiciones de integridad e inteligencia necesarias para la realización de las mejoras porque suspiraba la población.

Sonaron nombres, se discutió y se llegó á un acuerdo en cuanto á las personas, sin que nadie se acordara de que de los propuestos D. Fulano era carlista, D. Zutano conservador, éste liberal, aquél republicano y el otro socialista. Se trataba sólo de elegir un concejo de hombres de bien, inteligentes y amantes de la villa, y lo único que se vio fué si los designados poseían ó no estas condiciones.

Completa la lista, los iniciadores tuvieron que trabajar de firme para lograr la aquiescencia de los elegidos; pero al cabo la lograron.

Y llegó el momento de la lucha, y los propuestos triunfaron, que aquel día no fueron las elecciones una comedia. Desde el Ayuntamiento, los elegidos atendieron á la instrucción pública, y sin levantar mano acometieron y realizaron importantes mejoras de orden material. De haberse formado entonces la estadística municipal, la villa hubiera figurado en puesto de honor.

Hicieron más aquellos hombres, que hasta entonces habían estado alejados de la política activa. Posee la villa considerables extensiones de terrenos baldíos, que se arrendaban á ganaderos; pues se desmontó un trozo y se hizo un pégion para que se presentaran en el Ayuntamiento cuantos cabezas de familia desearan tierras para labrar, pagando, como es consiguiente, por unidad de superficie, el mismo canon que los ganaderos.

Unos cien jornaleros se presentaron; se sortearon las parcelas, y desde entonces—y van siete cosechas—todos cojen por lo menos treinta hectólitros de trigo, es decir, harina para el pan de todo el año, grano para vender y paja y salvado para mantenimiento y engorde de ganado.

Con decir que en las grandes poblaciones de España el consumo de carnes será al día de 100 gramos por habitante y en la villa de que hablamos llega á 150, se comprenderá el grado de bienestar que ha producido un Ayuntamiento celoso, honrado é inteligente, y todo ello sin daño para nadie y sin menoscabo alguno para la hacienda local. Y cuidado que entre la comida del rico y la del pobre hay un abismo en las grandes poblaciones, y en la villa en cuestión, las diferencias entre el yantar del acomodado y el del bracero son escasas.

Aquí podríamos dar por concluido este relato, absolutamente ajustado á la verdad, dejando al discreto lector el cuidado de sacar las enseñanzas de éste, no por modesto menos feundo, ensayo de «solidaridad», de esta prueba palmaria de que el actual desbarajuste municipal no es ni mucho menos la demostración de que constituya un peligro la autonomía.

Pero este relato tiene un complemento; una segunda parte: aquel Ayuntamiento, acibillado á molestias y chinchorrias por el gobierno civil al servicio de los antiguos profesionales, desapareció.

Quedó su obra, que con ella no se atrevieron los caciques, y quedó, sobre todo, su ejemplo, que no creo inoportuno recordar.

JUAN JOSÉ MORATO

Madrid, noviembre 1907.

SECCIO OBRERA

Orientacions

A algun temps vingué á las mevas mans un treball, per mi molt notable, del escriptor don Adolfo Posada; van interessar-me tant els conceptes en ell emesos, de una profunda y innegable veritat, que vaig guardar l'escrit, el qual tinc en aquests moments á la vista.

Els pensaments bons no son may vells, y crech que'l millor honor que pot tributársels hi es revivirlos perquè germinin en el camp de las ideas.

Diu, en sustancia, el Sr. Posada, que tota reforma eficaç de la vida colectiva, tota acció fecunda en la vida nacional, deu haver de comensar d'abaix, com si diguessim pels fonaments, equivalent de dins á fora, á la manera orgánica, y, ademés, que aqueixa reforma y aqueixa acció deuen ser, sobre tot, obra educativa.

Després anyadeix que qui vulga estudiar la cultura d'un poble, precisa indagar, primer que tot, la forma ab que aqueix poble tracta als noys nascuts en el seu territori, y, d'un modo més determinat, quins ideals els hi infundeix desde qu'están en condicions de rébrer una noció, assimilar-se un concepte ó interpretar un sentiment.

Ningú negará la bellesa de aqueixas reflexions. Mentres la humanitat busqui'l remey de sos mals divagant per las brancas pero deixant descuidada la soca, no's farà altra cosa que malmetre un temps precios. Una cosa es somniar, concebir solucions hermosas, y la realisació de aqueixas concepcions ja es un punt un xich més seri y més positiu. La vida no's entén de retòrics idealismes, el romanticisme á res práctic conduheix; y es precis enmollir-se á la realitat vivent y en ella construir l'edifici.

Es de indiscutible necessitat en las societats democráticas l'acció de nutrir la inteligencia dels noys ab els coneixements que s'adquireixen en la escola lliure de rigorismes oficials y de trabas religioses; en quant á la educació del ánima, en lo que afecta als sentiments, es indispensable donar á la infancia ideals elevats que dignifiquin y perfeccionin l'esperit. Constitueix aquesta màxima la forsa inicial en la preparació del home en l'esdevenir, y una vegada obtinguda la materia es cosa relativament fàcil donarli forma.

En Espanya se descuida la formació del ciutadà perquè vivim absorbits y dominats per las passions que inspira la política. Aquí no existeix forsa en el sentiment pera compadir á ningú en sas desgracias, y ha arrelat en nostre modo de ser un individualisme anárquich, tan estret y egoista, que difereix molt del individualisme fort, expansiu y fins generós d'altres països, que ab son individualisme resultan aptes pera la vida colectiva.

El Sr. Posada, estudiant las teorías del pedagogo Grizycki, se sent entusiasmá y's declara partidari del sistema de la instrucció moral y cívica empleat en els Estats Units y Inglaterra. Jo no faig més que trasportar al paper y comentar las impresions que de son notable treball rebo, sens altre mérit que contribuir á la seva vulgarisació.

Un medi de difusió ben interessant es, en aqueixos dos grans països, el dels llibres escolars pera obtindre la concepció del civisme, y ab ella la idea del ciutadà de la ciutat moderna. El Sr. Posada no creu molt en la eficacia educativa de tal medi; pero sí que considera de la més alta significació, pera apreciar lo que una escola vol conseguir de sos deixebles, el contingut de ideas en els llibres ab qu'ensenya als nens á llegir y, en part al menos, á pensar. Algunas indicacions dels llibres inglesos que presenta vaig á reproduhir.

»Ajúdat á tú mateix. No't confihis al etzar ni á las proteccions. Lo que tú vulgas fer, fesho ab tota

l'ánima. Fés bé ó no fassis res. Abont hi ha voluntat, hi ha sempre un camí.»

»Qui negará que aixó es un tresor de moral social?»

»Perseverar, perseverar: sempre, no deixarse dominar may pels fracassos ni per las ilusions, sino al contrari, insistir en la taleyá: ¡endavant!»

»¿Qui es el noble?», pregunta el poeta Swain.—Pera mi,—respón—el verdader noble no es un home que ha heretat grans riquesas, un rango elevat y títuls rimbombants, ni tampoch aquell que, sabre en má, s'ha cubert de gloria en el camp de batalla; el que jo considero noble es l'home de treball, qu'en la atmósfera ardent y sofocant de una fábrica, en el soroll aixordador de las máquinas y l'dringar vibrant dels martells damunt l'enclusa contribuheix á aumentar el benestar de sos semblants.»

»Qu'hermós es tot aixó! Infundir á la infancia l'ideal de verdadera educació será sempre obra altament meritoria, perquè aquest ideal es, pera la vida, de una importancia decisiva.»

A jutjar per lo que's desprén de lo dit pel Sr. Posada, crech que algú ha titllat de misticisme, en certa manera, al sistema d'educar que comento.

No ho veig aixís, encare que també podria ser que fos cert, sobre tot si's té en compte la concordancia que s'observa ab las doctrinas que propaga. Tolsi, á qui s'anomena «el sublim misticch»; mes jo soch un senzill obrer y fora ridícul que'm fiqués á desentranyar tan finas filosofías, pero admetent aqueix misticisme, cal fer notar la seva moral salvadora, comparada ab la nostra moral castrada: aquí s'espera tot de la loteria, de la pluja benéfica, de las rogativas públicas, com medi suprm pera evitar la fam, y's confia la sort del esdevenir á qualsevol aventurer sense mirar sos antecedents ni estudiar els móvils que l'impulsa; mentres que l'altra moral té per norma l'«ajúdat», «esperaho tot del teu esforç», «aixecat, camina, treballa». Jo no sé si aixó es misticisme, ¿qué n'haig de fer que ho sigui ó que no? Me basta saber qu'es cultivar la virtut. Y tals propòsits tendeixen á dignificar la especie.

Com nota interessant d'aquest ideal humá, el senyor Posada observa qu'es la del despreci, ó més ben dit, el menospreci en que's té la política activa, la carrera del politician, assegurant que las funcions públicas tenen necessariament alguna cosa de servil; paralisan y ofegan las conviccions personals. Diu que resté que veure l'formar en filas pel desampeny dels debers cívichs, perquè una cosa es ser ciutadà, y com á tal estar interessat sempre per la cosa pública, y un'altra cosa es imposar al país com preocupació suprema la política, y á la joventut, com ideal, viure del pressupost.

Prenquí bona nota d'aquesta afirmació la classe obrera, sobre tot aquella que mansament espera la propia emancipació de l'acció enganyosa de la política, perpetuadora d'un estat social plé de mesquinesas y dolors.

N. BAS Y SOCIAS

EL NOSTRE PESSEBRE

—No s'estiguin á la porta, caballers, vajin entrant. ¡Veurán, veurán quin pessebre més bellament arreglat!

Obra d'eminentes artistas de renom universal, no es, com son tots, una taula ab quatre arbrets mal plantats sobre pans de suro y molsa; no: el pessebre que veurán es el primé en el seu género, tan curios y tan plagat de detalls y cosas raras, que de segur que al fixar en ell sa mirada atónita, dirán tots á coro:—¡Aaaah!...

Hi figura en primer terme una gran gabiá-palau plena de magnífichs llores, y ab un lleterero daurat que diu: *Fábrica de leyes*.

Al costat, en mitj d'un parch cultivat ab molt esmero, s'hi veu tot un estenall d'iglesias, convents, capellas y altres refugis sagrats.

A la dreta hi ha una fábrica que fa mesos que no va, y una *Escuela para obreros* que s'estava edificant, pero que hagué de suspendre's perquè 'ls fondos destinats á aquesta obra meritoria van haverse de gastar en comprar casullas novyas per un senyor cardenal.

A la esquerra s'hi pot veure un profundíssim barranch, dintre del qual hi reposa un tren que s'hi ha despenyat al rompre un pont de ferro inaugurat fa tres anys.

Més amunt hi ha un petit poble completament arrasat per un seguit de ruadas, y en el qual—¡bonich detall!—l'únic lloch hont se treballa per refer lo destrossat quan la darrera avinguda, es la casa parroquial.

Més avall s'hi veu un roure que ostenta, en compte d'agians, quatre personas penjadas; quatre mestres que, cansats de reclamá els trenta mesos que 'ls estavan adeudant, per no donar més molestias, van determinar plegar y anáren al altre barri á tota velocitat.

Aquí y allá s'hi contemplan, prenent el sol y garrant, hermosos grupos de freres de varis colors y edats, y tot un aixám de monjas que brodan, y cusen guants, y fabrican xacolata, y planan, y fan ventalls, y quitan la feyna als pobres ab santa tranquilat.

De bestias fieras ó bravas no n'hi ha absolutament cap:

algun caball, algun toro, dos esquirols casulans, un que altre gall de cuydado y quatre gossets pelats... En cambi, porquets, gallinas, bous d'ulls tristos y cap baix, eunills de bosch y doméstichs y, sobre tot, béns, ¡la mar!

No s'estiguin á la porta, caballers, vajin entrant, que un pessebre ab tant salero, segur que no l'han vist may.

C. GUMA

Mals síntomas

ASSANT per davant del teatro de Novedats, observo que al peu de la porta hi ha un grup de quatre ó cinchentas personas, que s'agitin y gesticulan com si 'ls en succehis una de molt grossa.

M'hi acostó per enterarme.

—¿Qué hi ha?—pregunto al primer gesticulador que m'vé entre mans.

—Aquest teatro, home! Encare hi falta un' hora pera comensarse la funció, y ja no hi ha localitats ni entradas!...

—Aixó no's veu gayre sovint...

—May no's veu!—m replica indignat el meu interlocutor.—Per xó hi ha tant rum-rum y tant escándol... A las set ¡no haverhi ni localitats ni entradas!

—De manera que'l disgust de tot' aquesta gent prové de que no pot entrar al teatro... ¿Y quin es l'espectacle que tant interés desperta? ¿Una mágica? ¿Un' ópera nova? ¿Un concert dirigit per una celebrat extrangera? ¿El debut d'una gran bailarina?

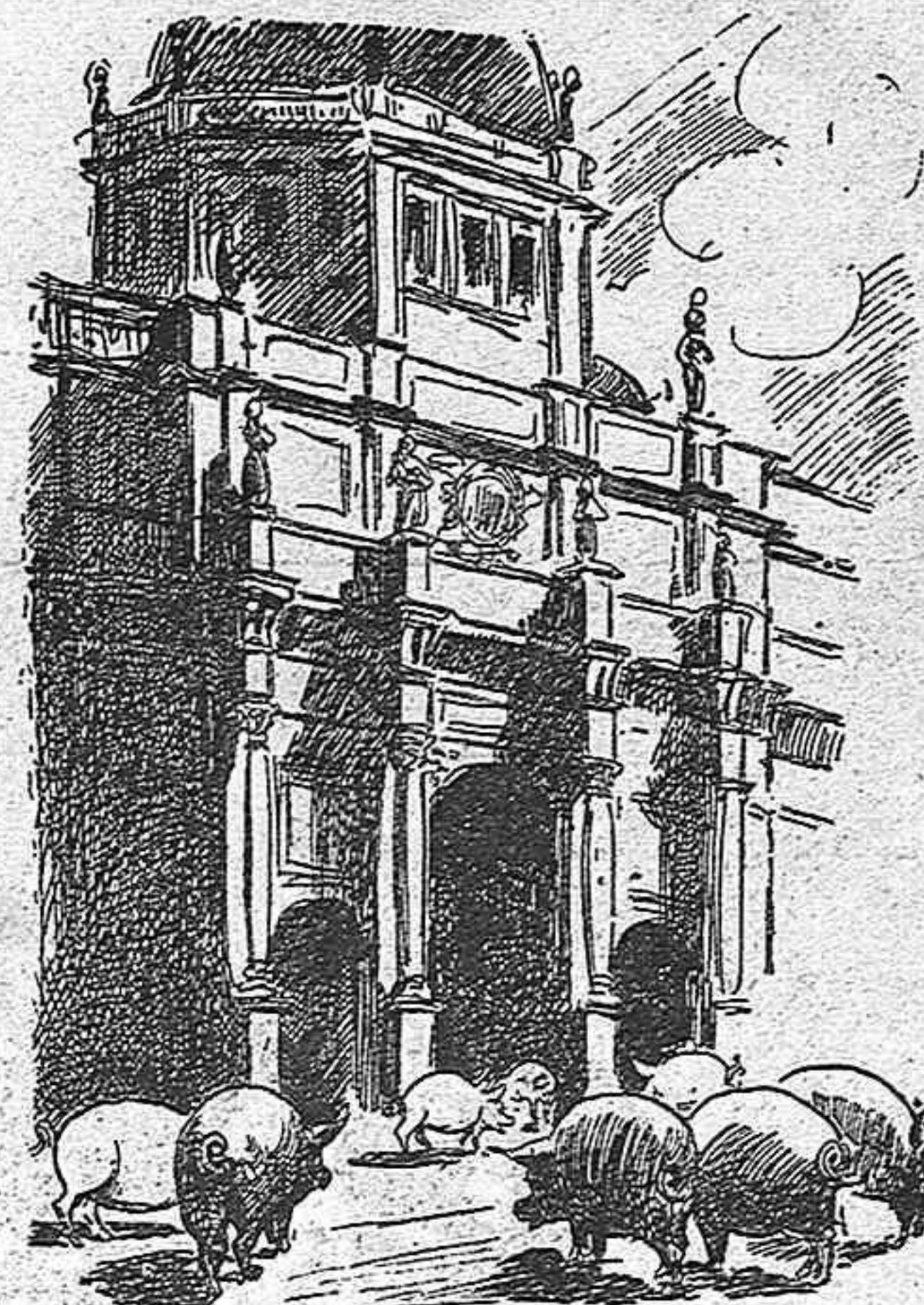
La mirada fulminant que aquell home's digna dirigirme, m deixa aterrat.

—¿Aixó pregunta?... ¿Vosté encare no sab que aquí hi treballa en Rakú?

—¡En Rakú!... ¿Y qui es en Rakú?

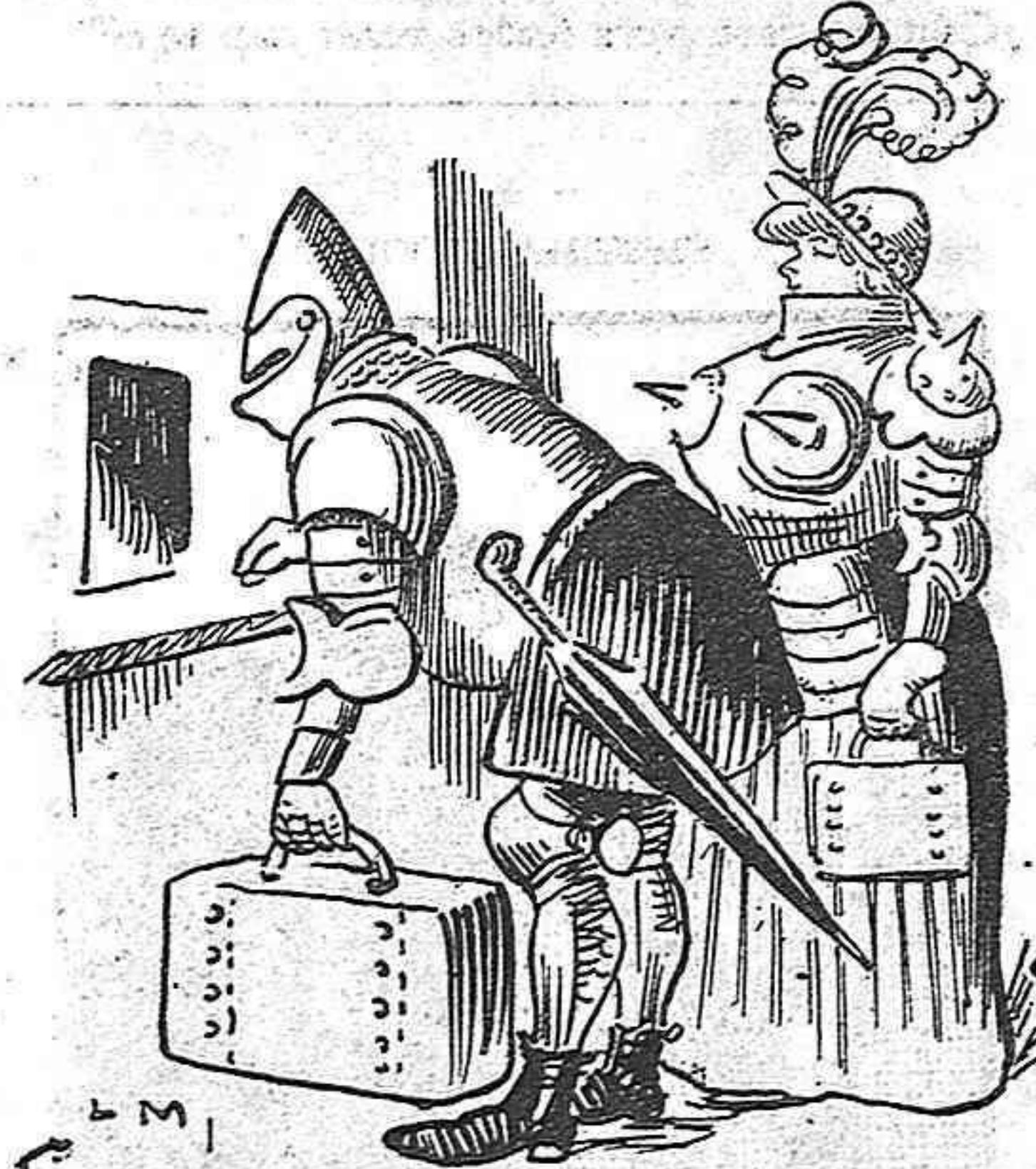
NOTAS DE FORA

Els escándols de Berlín

Els honorables consellers del Imperi, esperant que 'ls cridin á declarar.

A Fransa están com aquí

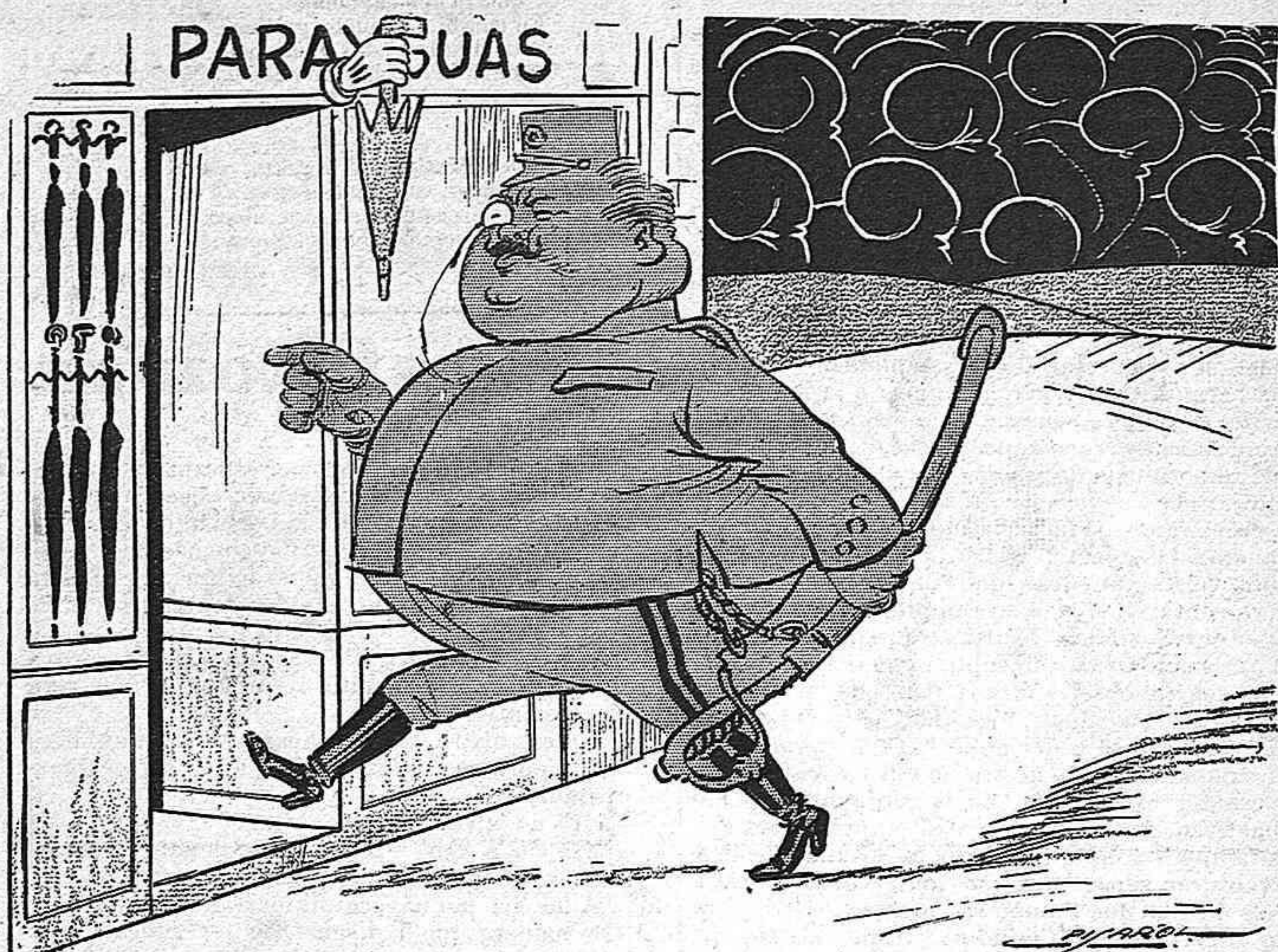

—Dugas primeras blindadas pel tren de las 9 y 15.

Advertencia

Desde la fetca, tota la correspondencia, lo mateix l'administrativa que la de redacció, ha de venir dirigida al Sr. Editor-propietari de LA CAMPANA DE GRACIA.

A Portugal

DON CARLOS:—Aquesta nuvolada per força ha d'acabar malament. Vaig a comprar-me un bon parayguas.

DE TOT ARREU

El «quid» de la política alemana

—Al món hi ha molts quartos... L' imperi 'n necessita...
¿Cóm ho faré pera ferlos venir cap aquí?

—Un japonés piramidal, fenomenal, extraordinari.

—Pero... ¿qué fa aquest bon home? ¿Canta? ¿Balla? ¿Fa jochs malabars? ¿Fabrica venos ab els peus?...

—Juga el jiu-jitsu, y ab la força dels seus punys, de las sevas camisas y del seu cap, vens y domina a tots els que 's presentan a lluytar ab ell, per valents, per astuts, per corpulents que siguin.

Confesso que si no vareig desmayarme va ser perque aixó a un home no li está bé, y además perque a terra era molt brut. Pero sense com qui diu despedirme del meu desconegut informador, vaig tirar passeig avall, sumergit en un cúmul de reflexions de lo més amarch y desconsolador que puguin imaginarse.

—¡Vet aquí 'l nostre públich!— m' anava dihent a mí mateix.— S' atropella per anar a veure a un japonés que no té altres mérits que saber tirar a terra als seus contrincants... y deixa qu' en Novell se 'n vagi empiat, per haver fet tot' una temporada ab las butacas buydas.

¿Y ahont succeheix aquest fet vergonyós?

A Barcelona, ciutat que 's té per intelectual, que 's pensa ser europea, que pretén donar a Espanya lliçons d' espiritualitat y de cultura!...

Y aixó no ho fan las classes baixas, el poble que califiquem d' ignorant, sinó els senyors, la crema de la societat, els que volen dur el pendó del progrés, els que 's burlan del Vilita y de Don Tancredol!...

Y pensant, pensant, anava lligant caps y m' explicava una pila de cosas, d' altre manera ininteligibles, y comprenia com havia pogut ser que de 30,000 targetas gratuïtas repartidas per anar a visitar la Exposició de Bellas Arts, sòls se 'n haguessin

aprofitat non ó deu mil. En un poble ahont las classes directoras se matan per veure a n' en Rakú y promouhen un motí perque s' han acabat las entradas, ¿qué han de fer las dirigidas?...
—El día—li diré—que a Espanya poguém implantar la República ¿sab vosté si la organisarem al estil dels Estats-Units?

Si 'm contesta que sí, 'm dono immediatament de baixa en las filas de la comunió republicana y 'm faig soci de qualsevol cassino de gent d' ordre, del «Comité de Defensa Social», per exemple.

Vostés me dirán si tinch rahó.

Diumenge passat, a Nova York, a la gran ciutat empori de civilizació y d' adelanto, va posarse en vigor la lley del descans dominical; pero nó un descans a la moda d' aquí, ahont no més descansan els que no saben qué fer, sinó un descans absolut, complet y, de més a més, espantosament reaccionari.

Nova York, segons els telegramas explican, va quedar convertit en un immens cementiri. Varen tancar tots els teatros, tots els balls, tots els concerts, tots els cinematógrafos. No s' autorisá ni la més innocent diversió. Unas pobras criaturas que jugavan a fet en una plassa pública, sigueren inexorablement detingudas y 'ls seus pares castigats ab una multa de cinch dollars per cap.

Sòls una classe d' establiments quedaren exceptuats d' aquesta prohibició inícuca: las iglesias.

Si, senyors: en la gran ciutat de la florentíssima república nort-americana, el diumenge els ciutadans no poden ballar, ni veure *La Cabanya de Tom*, ni sentir el *Rigoletto*. Lo únich que tenen el dret de fer es anar a missa.

¿Y pera imitar tan hermos modello ens hauriam nosaltres d' escarrassar, treballant com uns negres, votant cada quinze días y assistint día per altre a un meeting revolucionari?

¡Gracias!...

FANTÁSTICH

IMECRES varen arribar de Madrid algunas confusas noticias, referents a quelcom que se suposava ocorregut ab un grupo de sargentos.

La fantasía, aumentant las proporcions del assumpto, feu de las sevas durant un rato; pero, aclarit el misteri, resultá que lo succehit no tenia importancia.

Tot va reduhirse a que en la redacció d' un periódich de Madrid titulat *El Sargento Español*, havian sigut sorpresos y detinguts catorze ó setze sargentos, reunits pera tractar de la precaria situació económica que l' aludit periódich ve arrastrant y que, segons sembla, el posa en gravíssim perill de mort.

Pero com que la reunió s' havia celebrat sense 'l permís de la superioritat, indispensable en aquests cassos, d' aquí la detenció y empresonament dels referits sargentos.

Y aixó va ser tot. Lo cual que tenim l' honor de comunicarho als nostres lectors, pera 'l seu coneixement y efectes consegüents.

«La cabra siempre tira al monte» y en Maura sempre a la estaca.

Diumenge va arribar a Madrid el diputat republicà Sr. Calzada, y perque 'ls seus amichs, sense demanar autorisació previa, improvisaren en honor seu

una manifestació de simpatía, els agents de l' autoritat varen atropellar al públich, repartint abundants cops de sabre y recreantse durant una estona ab la cassa de manifestants.

Es lo que dirá don Antón: —Aquí, ja se sab, al que vol rebre a un diputat republicà, realment s' exposa a rebre.

Ha sigut suprimida la subvenció de 40,000 pesetas que actualment percibia un cassino de Madrid titulat *Centro del Ejército y Armada*.

Ara que tant se parla de fer economías, ens sembla molt estimable la que aquesta supressió representa.

Just es que la Nació pagui als que la serveixen, pero no creyém que 'ls cassinos, exceptuats els que 's dedican a la cultura pública, signifiquin cap servey.

Els reys, al aná a Burdeos, ¿ara vegin qui ho diria! varen tenir que passar una nit a La Pallice... Ves, poguent tenir lliets tous, qui 'ls fa dormir ab fatigas!

Caballers: Enrich Bonagarriga (a) Suat, Dos ressucitats, Un anti-carrilare, Un aprenent, Un amich d' un sastre, y Met de Ribas: No.

Caballers: Teslod de C. P., Joseph Bassaganyas, Un baylet, C. Pakat Ylla, R. A. (a) Pau de las Calsas Curtas, Dolors Burralló, Hipólit Nadal M., Miquel Roca, A. Roca Coll, y H. Nadal Mallol: Sí.

Caballer: Conejito XIII: Rebut l' acróstich. Entrará en cartera per si un día 'ns vé 'l humor de publicarlo. Li previnch que aquest género de composicions ja no s' estila gayre.—S. Recasens y Magrané: La poesia es xamosa y senzilla com una flor de magrané. Ara falta que la magrana sigui sense pinyol. Ab lo del pinyol me referesch a la originalitat. En fi, veurém.—Colomé R.: Vosté vagi enviant, y de lo acceptat no 'n passi ansia que un día ó altre sortirà a llum. Lo qu' es que hi ha tanta abundancia d' original que no podém fixar la data. Per l' Almanach no vam prometre res a ningú.—L' Avi Riera: Els versos están bé y son graciosos com tot lo seu, pero, per la Verge de la Roca, recordis de l' efecte desastrós que produheixen las assonancias!—X: Vosté té intuición caricaturesca, y ab el temps farà dibuixos al *Lustigen*. Recordis d' aquesta profecía, y estudihi el natural, pero no envhi encare als periódichs.—V. Vives P.: Si no fos l' estribillo y estigües una mica més cuydada, li diriam que potser sí.—Hipólit Nadal: No 'ns hi podém entretenir en correccions d' aquesta categoria. Hi ha cosas que están malament y per més que s' hi fassi no poden estar may bé. Perdoni la franquesa.—A. R. C.: Al llegir la segona quarteta ja he vist de qué anava... De ripis y de assonancias. Passém a un altre.—Jep Jan, de Salt: Deixemlo respirar una temporada. Ja hi tornarem al jiu-jitsu.—A. Cid Nitrich: El seu escrit també l' ha fet ab la sanch de las sevas venas?... Noy, quina sanch més negra!—Jaume de Mur y Be.: De las *pensamenteras* que envia n' hi ha alguna de aprofitable.—J. Casadesú: Sobres lo del article devém dirli que no varem assegurarli res; y que si no va anar va ser perque no devia ser del nostre gust. Ara, sobres el dibuix degué passar dos quartos de lo mateix.—E. C. M.: Perdoni, pero ja m' hi jugaria un ull de la panxa que no li vam dir, que li publicariam al Almanach.—Un solidari: Agraím las sevas amables linias; com veurá, no doném cap importancia a la cosa. Y es que realment no 'n va tenir.—Anton Más: Ay, Más, Más... Mas ben tromptat en ferme llegir aquest article tan innocent.—Lluís Sureda Paradís: Pot anar, arregladeta.—J. G. (Olesa): No podém insertarho per falta d' espay.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

AVIS INTERESSANT

S' acosta el día de l' aparició del

Almanach de La Campana de Gracia, pera 1908

Formará un bonich tomet d' unas 200 planas y valdrá ¡¡¡DOS RALETS!!!

Sortirá dintre de breus días

Questió de sistemas

SISTEMA CLERICAL

—No t' espantis, no t' desesperis, no demanis res y deixat d' associacions. Si sufriexes aquí baix, allá dalt gosarás.

SISTEMA ANTICLERICAL

—Fes valdre 'ls teus drets contra 'ls que t' explotan, associante y lluytant. No hi pensis ab lo d' allá dalt; el teu paradís ha de ser aquí baix.

RESULTATS DEL UN Y DEL ALTRE

L' ANTICLERICAL:—Jo he conquistat ja tres pessetas d' augment. ¿Y tú?
EL CLERICAL:—Jo encare guanyo quinze céntims, pero la gloria m' espera quan seré mort.
L' ANTICLERICAL:—¡Ah! Jo no la espero. Jo ¿veus? me la prenh avans de morir.